

glas NOTRANJSKE

GLASILO SZDL OBČINE CERKNICA

Ob razširjenem plenumu občinskega komiteja ZKS Cerknica

Delitev dohodka med delovnimi enotami

Sekretar občinskega komiteja ZKS Cerknica Franc Levec je na razširjeni plenarni seji občinskega komiteja ZKS poudaril, da nas v izvajanju reforme še čakajo bolj zapletene naloge in da se kljub doseženim uspehom ne bi smeli vdajati zadovoljstvu.

Tej pomembni seji, na kateri so razpravljali predvsem o realizaciji smernic III. plenuma CK ZKJ in o gospodarski reformi, je prisostvoval tudi član CK ZK Slovenije Lojze Herman.

Komunisti so v svojih razpravah ocenjevali, da so v izvajanju reforme na našem področju že doseženi začetni rezultati. Zmanj-

nemu dohodka delovnih organizacij. Notranja delitev se čedalje bolj uveljavlja v delovnih enotah in tudi vplivna moč ZK in akcijska sposobnost se je povečala.

Predvsem je bilo v razpravi poudarjeno, da morajo o razširjeni reprodukciji odločiti delovni ljudje, ki prispevajo tudi sredstva zanj. Želja po investicijah je veliko, sredstev zanje pa je razmeroma malo. Zato mora vsak vložiti dinar primesti čim več koristi. Usmerjanju investicij v najrentabilnejše objekte pa bo ustvarjalo presežek delovne sile, vendar bo potrebno te ljudi zaposlovati v terciarnih dejavnostih; trgovini in gostinstvu, obrti, turizmu in seveda tudi v kmetijstvu.

Na področju kmetijstva ni težav s pridobivanjem zemlje, teže je to zemljo intenzivneje izkoriščati, kajti rast kmetijske proizvodnje je predvsem odvisna od njene modernizacije. Razen tega je potrebno v odnosu z zasebnimi kmeti razvijati razne primerne oblike pogodbenega sodelovanja. Kmetijska zadruga, ki je glavni nosilec napredne kmetijske politike na vasi, se bo morala še nadalje materialno in organizacij-

ske utrjevati, hkrati pa izboljšati sodelovanje z zasebnimi kmeti.

Ponovno so navzoči poudarjali, da se morajo komunisti ob razširjeni materialni osnovi gospodarstva zavzemati za še večjo krepitev samoupravljanja v delovnih organizacijah. Neposredno odločanje delovnih ljudi o delitvi dohodka v delovnih enotah in med delovnimi enotami, mora biti zagotovljena s statutom, pravilniki in drugimi samoupravnimi akti. Ugotavljali so, da tovrstne neurejenosti zelo pogosto povzročajo negotovanja v delovnih organizacijah, prihaja pa celo do sporov med komunari. V mislih so imeli Gozdno gospodarstvo, katero po njihovem mišljenju ni-

ma dovolj jasno določene delitve ustvarjenega dohodka med delovnimi enotami.

(Nadaljevanje na 4. strani)

V KOVINOPLASTIKI SO VOLILI

Te dni so bile v Kovinoplastiki v Ložu volitve polovice članov v centralni delavski svet, delavske svete delovnih enot ter upravnega odbora skupnih služb.

Volilo je 718 članov kolektiva. In tako kot vedno, je bila udeležba na volitvah v Kovinoplastiki več kot odlična, saj je volilo kar 99,3 odstotka vseh članov kolektiva.

Te dni so v Kovinoplastiki izvolili polovico članov samoupravnih organov

Za praznik dela čestitamo vsem občanom

SKUPŠČINA OBČINE CERKNICA
OBČINSKI KOMITE ZKS CERKNICA
OBČINSKI ODBOR SZDL CERKNICA
OBČINSKI SINDIKALNI SVET CERKNICA
OBČINSKI KOMITE ZMS CERKNICA

»KOVINOPLASTIKA« Lož
LIK »BREST« Cerknica
Lesno kovinska industrija »JELKA« Rakek
Lesna industrija »GABER« Stari trg
SGP »GRADIŠČE« Cerknica
KZ CERKNICA
Trgovsko podjetje »ŠKOCJAN« Rakek
»ELEKTROŽAGA« Nova vas
GG Postojna z obrati Cerknica in Snežnik
»CENTER OBRTI« Cerknica
Gostinsko podjetje Cerknica
Trgovsko podjetje »NANOS« Postojna
Kartonažna tovarna Ljubljana, obrat Rakek
Vodna skupnost Cerknica
Ljubljanske mlekarne, obrat Nova vas
»MESNICE« Loška dolina
Dimnikarsko podjetje Rakek in
Uredništvo »Glasa Notranjske«

NAŠ PRVI MAJ

V tistih, zdaj že polpozabljenih časih, so na predvečer delavskega praznika zagoreli na hribovih kresovi iz skrivoma pripravljenih grmad. Prvi komunisti so tvegali policijske represalije s tem, da so praznovali svoj dan. Toda rdeči plameni v pomladanskem večeru so bili simbol pričakovanj, borbe in hrepenenj. Zdaj že dvajset let v miru praznujemo prvi maj, svečano in ponosno. In nekako nehoti vsakič pomislimo, kolikšen korak smo storili od lanskega maja do danes. Vsako leto je več ljudi, ki delajo v industriji ali drugi nekmetijski dejavnosti. In prav je tako, zakaj kmetijstvo je treba še mnogo bolj modernizirati. Lani, ko za gospodarstvo ni bilo najbolj srečno leto, so delovne organizacije dosegle za dobro petino večji celotni dohodek kot prejšnje leto. In skoro vsa leta je gospodarstvo naše občine naredilo za petino večji korak naprej.

Reforma je v marsičem spremenila naše misli in hotenja. Pokazala je, da mnogi naši načrti ne slone na dobrih temeljih. V prihodnjih letih naše industrije zato ne bomo blistveno širili. Tudi novih delavcev bo industrija le malo sprejela. Vendar se bo za delovne roke naših ljudi dobilo delo. Usmeriti se bo treba k dejavnostim, ki doslej niso dale vsega kar bi moglo. To so panoge, ki v gospodarsko razvitih deželah zaposlujejo mnogo ljudi in jim dajejo dober kruh. Predvsem pa mora turizem v naši občini stopiti na svojo zmogovitost pot. Zmagovito zato, ker imamo resnično veliko možnosti za razvoj. Prvi uspehi naših naporov se že kažejo, toda tudi to pomeni šele začetek.

Sedaj si moramo res želeči, da bomo prihodnje leto v teh dneh ugotovili, da smo spet naredili korak naprej. Ne samo korak, izražen v številkah ali odstotkih, ampak tudi tisti, ki vodi do srečljivega kroga nas. Želeči si moramo, da bi se povsod in na vsakem koraku razumeli in da bi drug drugemu iskreno in tovariško odkrivali svoje misli, pa naj bo to na sejah samoupravnih organov, na ulici ali pri pomenku v gostilniškem kotu. Vselej bi moralo biti tako — še zlasti pa tedaj, kadar se v organih upravljanja odloča o uspehih dela in o drugih, za delovnega človeka pomembnih zadevah.

Danimir Mazi

Franc Levec,
sekretar ObK ZKS Cerknica

šan je obseg investicij, povečan je izvoz, politika delitve se prilagaja novim razmeram in doseže-

Pismo uredništvu

Skrajni čas je že!

V Starem trgu vemo, je bil v okviru šole pred 5 leti ustanovljen otroški vrtec, v katerem se vzgajajo naši najmlajši. To je tudi v veliko pomoč staršem, še posebno pa v tistih družinah, kjer sta oba zaposlena. Starši vedo, kje se nahajajo otroci, sami otroci pa se tukaj spoznavajo skozi igro in veselje z najrazličnejšim gradivom, kar jim bo pozneje koristilo v šoli.

Rekel sem skozi igro in veselje. Toda, kje naj se odvija ta igra? V prostorih, ki so za 20 otrok premajhni? Zunaj sije sonce in jih vabi na trato. Toda na žalost, tega si otroci ne morejo privoščiti. Zgodí se le na sprehodih, ko gredo s svojimi vzgojiteljicami ven in to še samo po stranskih poteh. Na travnike namreč ne smejo, ker se lastniki jezijo in tudi ne pustijo, kar je seveda tudi upravičeno. Torej kam? Veliko govora je bilo na raznih sestankih, da bi zgradili otroško igrišče, kar je velika želja otrok in vzgojiteljic. 20 otrok je res težko zadrževati v zaprtem prostoru, če je zunaj lep pomladanski ali letni sončni dan.

Zadaj za gradom sta dve neurejeni balinišči, ki sta sedaj pravo skladišče za drva in nista ravno v okras svoji okolici. Ravno o tem prostoru je bilo govora, da se preuredi v otroško igrišče, ki bi res ustrezalo saj je blizu in odmaknjeno od prometa. Mislim, da je res skrajni čas, da bi se nehala o tem govoriti in govoriti pač pa začelo tudi nekaj delati. Mnenja sem, da bi delovne organizacije, v katerih so zaposleni starši teh otrok, res lahko nekaj prispevale, da bi se našim najmlajšim popestrilo dopoldansko življenje, ki ga preživijo izven svojega doma, vzgojiteljicami pa veliko olajšali delo.

RuM

Kako smo gospodarili v I. 1965

- UGODNA RAST GOSPODARSTVA SE BO NADALJEVALA.
- ČE BODO DELOVNE ORGANIZACIJE NAMENILE VSO
- SKRB POVEČANJU PRODUKTIVNOSTI, RENTABILNOSTI
- IN EKONOMIČNOSTI

Gospodarske organizacije v občini Cerknica so v preteklem letu dosegle rezultate, ki v znatni meri presegajo dosežke gospodarskih uspehov v letu 1964.

Iz zaključnih računov za leto 1965 je razvidno, da so doseženi rezultati dokaj ugodni. Da pa bi lahko primerjali dosežene uspehe, je potrebno, da v tej primerjavi upoštevamo gospodarske uspehe v letu 1964.

Tako npr. so gospodarske organizacije v letu 1965 dosegle za 22 % višji celotni dohodek kot v letu 1964. Ta ugotovitev oziroma doseženi uspeh se nanašata na celotno gospodarstvo, tj. na povprečje vseh gospodarskih organizacij.

Če vzamemo doseženi celotni dohodek v letu 1964 kot indeks 100, potem vidimo, da je bil v letu 1965 po posameznih gospodarskih panogah dosežen naslednji dohodek: industrija 120,1, kmetijstvo 127,2, gradbeništvo 106,1, trgovina 136,1, gostinstvo 112,1, obrt 126,5, komunala 141,3. Družbeni bruto proizvod se je v primerjavi z letom 1964 v preteklem letu prav tako povečal za 21 %.

Tako kot družbeni bruto proizvod je v letu 1965 naraščal tudi družbeni proizvod, saj se je v preteklem letu povečal za 20,7 %.

Gospodarske organizacije so v preteklem letu ustvarile za 21,5 % višji narodni dohodek.

Kako je bilo z investicijami?

Zanimiva je primerjava med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami v letih 1964 in 1965. V letu 1964 je bilo razmerje med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami 86:14 v korist gospodarskih investicij. V letu 1965 pa se struktura spremeni, tako da beležimo razmerje 70:30 v korist negospodarskih investicij. Spremenjena struktura

nam pove, da so gospodarske organizacije v preteklem letu namenile več sredstev za negospodarske investicije. To povečanje gre predvsem na račun investicij v stanovanjsko izgradnjo.

Pri obravnavanju gospodarskih dosežkov ne moremo preko dejstva, da se ob istočasnem naraščanju produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti odraža tudi določen dvig v gibanju osebnih dohodkov. Nominalni osebni dohodki zaposlenih so se v preteklem letu v primerjavi z letom 1964 povečali za ca. 30 %. Če primerjamo najvišje in najnižje nominalne osebne dohodke po posameznih panogah, potem vidimo, da so bili v preteklem letu najvišji osebni dohodki v gozdarstvu (66.400 din) najnižji pa v gradbeništvu (41.650 din).

Število vseh zaposlenih se je v letu 1965 povečalo v primerjavi z letom 1964 za 2 %. Tako je bilo v letu 1964 na našem območju vseh zaposlenih 3.832, medtem, ko se je v preteklem letu to število dvignilo na 3.907 vseh zaposlenih.

Z uvajanjem gospodarske reforme se je v preteklem letu položaj gospodarskih organizacij bistveno spremenil. Pred reformo so dosegale večje uspehe tiste gospodarske organizacije, ki so prodajale na domačem tržišču, po njej pa tiste, ki so že pred tem imele raziskan in pridobljen inozemski trg, posebno s konvertibilno valuto.

Višje cene v kmetijstvu so omogočile rentabilno poslovanje. Gostinstvu se v primerjavi z letom 1964 ni bilo več potrebno boriti z izgubo, ker sta se povečala tujski in domači promet.

Težave so bile le v gradbeništvu, ki se tudi v preteklem letu niso zmanjšale. Vzrok zato pa je v glavnem v omejevanju gradenj.

Ena izmed osnovnih težav, ki so jih imele gospodarske organizacije v preteklem letu in ki še nadalje obstajajo tudi v letošnjem letu, je predvsem izredno slaba preskrba z domačimi in uvoženimi reprodukcijskimi materiali, saj se mnogih materialov na domačem tržišču sploh ne dobi. To pa

Najnovejši stanovanjski blok v Brestovem naselju, bo že v nekaj tednih sprejel stanovalce

je tudi vzrok, da so se delovni kolektivi v zvezi s proizvodnjo največ borili prav s temi težavami.

Kot smo že navedli, smo kljub težavam, ki so bile nekajkrat tudi subjektivnega značaja, dosegli dokaj ugodne rezultate. Vedeti pa moramo, da je vsa nadaljnja perspektiva zagotovljena le tistim gospodarskim organizacijam, ki se z vso vnašajo lotevajo intenzivnega gospodarjenja v povečanju produktivnosti, rentabilnosti in ekonomičnosti.

Srečo Krašovec

Doma ...

Šesti kongres SZDL Slovenije, ki ga tokrat označujejo izrazito delovno vzdušje, je v svoji zaključni resoluciji postavil jasen in konkretni program uresničevanja družbene reforme. Gre torej za to, da se morajo njegovi sklepi spremeniti v široko akcijo za izpopolnjevanje sprejetih nalog; nalog, ki nikakor niso majhne in zahtevajo zavestno sodelovanje slehernega našega državljanja.

Katere so tiste naloge, ki stoje v ospredju vseh naših prizadevanj? Najosnovnejša je pač utrjevanje samoupravljanja in delitve po delu, ki pomeni temelj vseh naših družbenih odnosov. Ovine, ki se še pojavljajo v praksi, so zgolj posledica obdobja administrativnega gospodarjenja. Administrativno odločanje o sredstvih za celotno družbeno reprodukcijo deformira položaj delovnih ljudi in delovnih organizacij ter obenem moti notranje odnose, ker izključuje možnost, da delovni ljudje sami urejajo probleme svojega življenja bodisi v proizvodnji bodisi na ostalih področjih: v šolstvu, zdravstvu, znanosti, kulturi in prosveti.

Iz odločne borbe proti vsemu, kar še ovira doslednejše uveljavljanje samoupravljanja in delitve po delu pa izhajajo ostale naloge. Kakor so delegati že sami ugotovili v svojih razpravah, bo ekonomsko tehnični napredek pomenil glavni vir naraščanja življenjskega standarda. Spodbudna delitev dohodka, predvsem pa odnosi do intelektualnega dela morajo pospeševati proces tehničnega napredka. V takih pogojih bi lažje ustvarili učinkovito povezavo med znanostjo in proizvodnjo, saj v sodobni družbi raziskovalno delo in znanost pomenita neločljiv del vseh družbenih dejavnosti; hkrati pa tudi enega osnovnih pogojev za napredek gospodarstva in vseh ostalih dejavnosti.

VI. kongres SZDL Slovenije je tudi poudaril, da vzgoja in izobraževanje pomenita ostalim silnicam enakovreden dejavnik gospodarskega in družbenega razvoja. Kongres se je zavzel za to, da mora kultura v naši družbi dobiti ustreznije mesto. Delegati so se naposled zavzeli tudi za to, da zavarovanje vsega prebivalstva pomeni cilj, ki ga želimo doseči.

Plenum obč. komiteja ZKS Cerknica, ki je bil v soboto, je prav tako opozorila, da zdaj gre za to, da je treba sprejete naloge postopoma, vendar vztrajno in zavestno tudi izpolnjevati. Na plenumu so spregovorili o vseh teh in še drugih problemih; zlasti podrobno so obravnavali položaj in razvijanje turizma, trgovine, gostinstva in obrti.

Krvodajalska akcija - uspela ali ne?

Pod tem naslovom je bil ob zaključku lanske julijske krvodajalske akcije v našem notranjskem glasilu objavljen članek, ki je analiziral vso dejavnost Rdečega križa pred in med krvodajalsko akcijo in skušal pravilno oceniti odziv na akcijo. Takrat objavljeni zaključki niso bili ravno najbolj pohvalni za prebivalstvo naše občine, prav tako pa niso na pozitivno mesto postavili vse tiste posameznike ali organizacije, ki jim na kratko pravimo »vodilni«. Zaradi takih, morda popolnoma subjektivnih in nekaterih objektivnih vzrokov (neprimeren čas julija meseca, neurje neposredno pred akcijo) je lanska julijska akcija uspela samo 72 %, celoletna pa z naknadnimi manjšimi akcijami 86 % — vse to glede na plan Zavoda za transfuzijo krvi v Ljubljani. Sicer pa naj govore številke:

OTROCI NAŠE HIŠE

Marko ljubi nogomet
Vito bere rad »Polet«
vedno plošče Jur poslušaj,
Matka liziko pokuša.

Z Barbko se igra Marcel,
Duško vedno je vesel,
Igor avion ima,
Marko s fantkom se igra.

Mile v prvi razred hodi,
Lenka oblači se po modri,
Metka posteljo pospravlja,
Miha s športom se postavlja.

HELENA MULEC 5. b
(iz pionirskega glasila
»Brstje«, osnovne šole
v Cerknici)

Leta 1964 je bilo predvideno, da bo darovalo kri 720 krvodajalcev. Pozivu pa se je odzvalo 793 ljudi. Uspeh je bil torej 110 odstoten. Lani smo računali na 800 krvodajalcev. Prišlo jih je 696. Kot že rečeno smo tako zabeležili le 86 % uspeh akcije. Za letos pa je Zavod za transfuzijo krvi v Ljubljani predvidel le 600 krvodajalcev. Dosegli pa smo 125 % uspeh, ker se je pozivu RK odzvalo kar 755 občanov.

Plan zavoda za transfuzijo je bil letos postavljen tako nizko z ozirom na lanske letošni neuspeh akcije. Naš občinski plan pa je predvideval preko tega leta ca. 900 odvzemov, tj. 900 krvodajalcev, ki bodo dali kri. Točne številke namreč povedo, da je letos 12., 13. in 14. aprila v Starem trgu in Cerknici prišlo na odvzemna mesta 803 občanov, ki so bili pripravljeni oddati kri. Pri zdravniškem pregledu pa je bilo odklonjenih skupno 48 krvodajalcev. S tem seveda ni rečeno, da ti krvodajalci niso zdravi — pač pa njihovo zdravstveno stanje tisti dan na osnovi laboratorijskih izvidov in zdravniškega pregleda ni bilo tako, da bi lahko oddali kri. Dan prej ali dva kasneje pa bi to lahko storili. Letošnja krvodajalska akcija namreč še ni končana, ampak bomo organizirali v jesenskem času še dodatne akcije, kakor smo to storili lansko leto. Lansko leto smo namreč v devetih dnevih, ko smo organizirali krvodajalsko akcijo, izvršili 696 odvzemov, letos pa v treh dneh 755 odvzemov in imamo še osem mesecev do konca leta. Tako smo lahko prepričani, da bomo do

konca leta dosegli tudi naš sicer izredno visoki plan 900 odvzemov.

Skupno smo oddali za potrebe naših bolniških ustanov 248 litrov krvi. Če smo v preteklih letih bili v Sloveniji med prvimi, kar se tiče uspehov pri krvodajalskih akcijah, potem smo letos in dosedaj krepko na prvem mestu in kakor kaže, lahko izrazimo prepričanje, da bomo na prvem mestu tudi ostali. To pa je za nas vse izredna pohvala! Kako smo to uspeli?

Lansko leto smo zapisali trditev, da ni organizacija Rdečega križa tista, ki naj modeluje za dober uspeh krvodajalske akcije, ampak da je to stvar nas vseh, če se naj imenujemo družba socialističnega tipa. Rdeči križ je tista organizacija, ki take akcije organizira, pripravlja. Pri prostovoljnih akcijah pa je zavest državljana tista gibalna sila, ki taki dejavnosti daje materialne uspehe. Letos so se na pobudo RK in po posebnem priporočilu občinske skupščine (ki je krvodajalstvo obravnavala v posebni točki svojega zasedanja) samoupravni organi delovnih in drugih organizacij odločili, da nagradijo prostovoljne krvodajalce za njihovo humano odločitev z dela prostim, plačanim dnem. Tako smo k uspehu akcije prispevali vsi, krvodajalci in družba. Mislim, da je ta zadnja ugotovitev eden od največjih uspehov, ki so jih v naši občini zabeležile krvodajalske akcije. Letošnja je namreč povezala vse, od predsednika občinske skupščine, pa preko drugih »vodilnih« ljudi v občini, do zadnjega delavca in kmeta — vse v okviru skupnega gesla: danes tebi, jutri pa že morda meni.

Vendar tudi ta akcija, kakor je uspela, ni vzdramila še prav vseh nas. Ko bodo znani tudi natančnejši podatki o odzivu na letošnjo akcijo, jih bomo prav tako skušali posredovati javnosti.

V nasprotju z lanskim letom čutim letos prijetno dolžnost, da se v imenu občinskega odbora Rdečega križa Cerknica iskreno zahvalim vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k velikemu uspehu letošnje prve krvodajalske akcije. Prepričan sem, da bomo tudi vnaprej dosegali iste in še večje uspehe. Posebna zahvala pa velja vsem tistim članom RK, ki so ekipi Zavoda za transfuzijo krvi neosebno pomagali pri tehnični izvedbi akcije.

dr. Boris Kravanja

Pri krvodajalski akciji so v Loški dolini zabeležili 239 odvzemov. Na silki krvodajalci iz kolektiva Kovinoplastike

... in po svetu

Ni še preteklo deset tednov od rokovanja ameriškega predsednika Johnsona z južnovietnamskim predsednikom vlade generalom Kyem na otoku Honolulu in že je ves načrt, ki sta ga oba državnika na tem sestanku napravila padel v vodo. General Ky je v težkih političnih škripah in vse kaže, da ne bo odnesel cele kože v sporu z budističnimi voditelji. Pogajanja v Honolulu, katerim je sledilo v Saigonu 21 topovskih strelcev za ameriškega podpredsednika Huberta Humphreya, ki je prišel v Južni Vietnam, da bi uresničil Honolulujske sklepe, so v južnovietnamski stvarnosti dobila popolnoma drugačen razplet. Vojaška vlada generala Kyja med prebivalstvom Južnega Vietnama nima več zaupanja. V ospredje so pred kratkim stopili budistični voditelji, ki imajo v deželi takšen vpliv, da bi politične zadeve sedaj težko urejali brez in mimo njih. Nezadovoljstvo z vojaško vlado je povzročilo množične demonstracije. Najbolj uporni sta postali mesti Da Nang in Hue, pa tudi protestnih zborovanj v Saigonu niso mogli preprečiti. Tako je politično razčiščenje v Južnem Vietnamu pridobilo v zadnjih tednih na napetosti.

Amerika, ki zvesto podpira saigonski vojaški režim in trdi, da je samo vojaška vlada zmožna nuditi osvobodilnemu gibanju organiziran odpor, je zdaj močno poparjena. Dvojboja med budističnimi voditelji in vojaško vlado ne glede na prizadevanja, zakaj budistični prvaki še niso razložili svojega stališča do ameriške vojske v Južnem Vietnamu. Čeprav je njihov program v glavnih obrisi znan, pa so kljub temu močni pomisleki, da bi civilna vlada v Saigonu utegnila drugače zasukati saigonsko politiko. Zadnji dogodki kažejo, da sožitja med vojaškim režimom in civilnimi strujami ni mogoče doseči. General Ky je namreč v zadnjih dneh poskušal na različne načine budistične voditelje preslepiti, vendar ti ne marajo za Kyjev trnek. Tudi v Ameriki je vedno več ljudi, ki svetujejo, da bi generala Kyja žrtvovali. Ofenziva za civilno oblast v Južnem Vietnamu in za svobodno volitve je močna. Nje ni mogel preprečiti nacionalni politični kongres, ki je orodje Kyjeve vlade. Predlogi, ki jih je ta organ sprejel, so naleteli na gluha ušesa pri budističnih voditeljih, ki pa kot celota niso popolnoma enotni. V tem vidi general Ky zadnjo možnost, da spor z budističnimi voditelji konča s kompromisom. Vendar je predvsem od doslednosti budističnih voditeljev odvisno, kako dolgo se bo vojaška vlada v Saigonu še držala.

Na ploščadi pred Blagovnico v Cerklji »počivajo« tudi avtobusi

Kramljanje o mladini, društvenem in klubskem življenju, Krajevnih skupnostih ter še o čem

Od besed k dejanjem!

- Kaže, da raje tarnamo o problemih, ki jih je treba urediti kakor da bi postopoma izkoristili vsaj tiste možnosti, ki jih že imamo
- Pomankanje sredstev tokrat ne pomeni opravičila, ampak obsodbo naše lastne nedelavnosti
- Delovne organizacije precej prispevajo, da bi uredili te zadeve. Toda tudi v krajevnih skupnostih morajo spoznati, da skrb za urejanje komunalnih problemov pomeni samo del njihove vloge in dejavnosti

Dobro se še spominjamo, kako je Obk ZKS Cerklja lani decembra razpravljala o problematiki mladih ljudi in ugotovila, da je mladina prepuščena v glavnem samo sami sebi. Potem so se zvrstili tudi sestanki po delovnih organizacijah in pomenki s pedagogi. Vsebinska te razprave: kako pomagati mladim ljudem, kako jih organizirano spremljati in vzgajati že v predšolski dobi, med šolanjem in tudi po njem, ko se že vključijo v delovne skupnosti.

Takrat smo ugotavljali, da pomankanje sredstev in prostorov niti ni najvažnejši problem. Problem pa je v tem, da se nihče ni dovolj zavzel za to, da bi vsaj tisto izkoristili, kar imamo. Najboljši primer je Dom Ljudske tehnike v Cerklji. Samo domisliti bi se moral »nekdo«, da bi odklenil vrata in zakuril peč, da bi ljudem hkrati povedal, kakšne možnosti za razvedrilo imajo. Niti Občinski komite ZKS se ob tem ni zganil, čeprav so se vse razprave začele prav ob problematiki mladih ljudi in kasneje razkrile, da bi tudi ostalim občanom še kako prišlo prav, če bi bilo v naših krajih poskrbljeno za bolj razvito društveno in klubsko življenje.

No, vsaj malo so se stvari odtele premaknile naprej. V vseh krajih, kjer so osemletke, so bili razgovori, ki so se jih udeležili predstavniki delovnih ter političnih organizacij, prišli pa so tudi pedagogi. Delovne organizacije so že ali pa še bodo prevzele patronat nad šolami, poskrbele za opremo delavnic za tehnični pouk in podobno. V Novi vasi na Blokah je tamkajšnja osemletka skupaj s kmetijsko zadrugo organizirala kmetijski krožek za učence osmega razreda. To je eden spodbudnih primerov koristnosti skupnih prizadevanj.

Imenovana je bila tudi posebna komisija, ki pripravlja kompleksno problematiko društvenega, klubskega in še drugega uveljavljanja mladih ljudi in ostalih občanov. O tem bodo razpravljale politične organizacije v občini. Najbolj konkretne razprave pa bodo nedvomno potekale v krajevnih skupnostih, saj te zadeve nedvomno sodijo v vsebino njihove vloge in dejavnosti.

Ob tem se bomo seveda nujno spet srečali z vprašanjem sredstev za financiranje te razširjene dejavnosti krajevnih skupnosti. Eden predlogov je, naj bi sredstva za financiranje klubov, društev in drugih oblik dela zbirali neposredno na terenu, s samopriskupkom občanov, kakor že prakticirajo na primer v Loški dolini;

morda tudi s prispevki delovnih organizacij. Za financiranje občinskih zvez (na primer občinske zveze za telesno kulturo, občinske zveze Svobod in prosvetnih društev, občinskega odbora Ljudske tehnike itd.) pa naj bi še naprej rezervirali tudi proračunska sredstva. Občinski komite ZKS pa je ob tem dal pobudo, naj bi še enkrat razpravljali o že sprejetem sklepu občinske skupščine o načinu delitve sredstev, ki jih skup-

nevzdržno stališče, da bi ta sredstva delili linearno med vse krajevne skupnosti, ko pa nekatere med njimi — zlasti v manjših in oddaljenih krajih — pravzaprav nimajo kdo ve kakšnih možnosti, da bi pridobile dodatna sredstva za financiranje raznih komunal-

ščina namenja za delo krajevnih skupnosti. Zdi se namreč precej njih problemov, medtem ko drugod take možnosti obstajajo.

To so le nekateri podatki, pogledi in stališča, ki so se izoblikovala v dosedanjih razpravah. Ko bodo izdelani konkretni programi bo SZDL organizirala temeljite javne razprave o teh zadevah, da bi občani lahko povedali svoja mnenja. Že zdaj pa je mogoče reči to-le: problemov nismo in ne bomo razrešili s tem, da jih samo ugotavljamo, obenem pa tarnamo, koliko stvari moramo urediti, ne da bi izkoristili vsaj tisto, kar imamo. Gre torej za stalno akcijo, za nenehna prizadevanja, da se postopno spoprijemamo s problemi, da vklju-

čujemo v razpravo in sodelovanje vse tiste, ki lahko kakorkoli tudi pomagajo, da bi bil spisek uresničenih želja vsak dan večji, da bi lahko rekli, da so besede obrodile tudi sadove, ki jih želimo in ki bi jih radi uživali!

—mg

Modernizacija cestnega prometa v naši občini

Poleg novega priključka se bo nadaljevala modernizacija ceste II. reda na odseku Martinjak—Grahovo v Loški dolini, v skupni vrednosti 555.800 N. din. Tudi ta sredstva so zagotovljena v republiškem cestnem skladu. Izvajalec teh del pa bo Cestno podjetje Ljubljana.

Za vzdrževanje cest III. reda v skupni dolžini 50,7 km je iz republiškega sklada danih 80.000 N. din, iz komunalnega sklada občine pa še nadaljnjih 360.000 N. din. Za vzdrževanje cest III. reda skrbi kot lastnik osnovnega sredstva Cestno podjetje Ljubljana.

Poleg omenjenih cest pa skrbi občina še za vzdrževanje cest IV. reda v dolžini preko 129 km preko odseka za ceste pri Gradbenem podjetju »GRADIŠČE« Cerklja. Za to vzdrževanje je namenjeno v komunalnem skladu ca. 350.000 N. din sredstev.

Zaradi tonske obremenitve, ki gre preko naših cest, se bo tudi občina Cerklja pozanimala za ureditev omejitve tonaže na osovino, ker je na splošno znano, da ravno viliki tovori v največji meri poškodujejo cestišče in povzročajo ogromne škode, ki pa jih občina ne more kriti. Tako bi z vsakoletnim vlaganjem sredstev v modernizacijo cest in z omejitvami tonaže vsaj delno izboljšali omrežje cest v naši občini.

Slavko Tornič

Oh, te ceste!

»Naše ceste so izredno slabe,« sta nam ondan potožila cestarja Jože Mozetič in Jože Telič. Oba delata na odseku ceste Martinjak—Grahovo.

»Kot vidite krpava luknja in vsako leto jih je več. Premalo je to, da ceste samo protiprašno obdelamo s tanko plastjo asfalta. Morali bi temeljito obnoviti konstrukcijo celotne ceste. Toda denarja za to ni,« sta še pripomnila.

Cesta, ki pelje skozi Cerkljo, Martinjak, Grahovo in naprej proti Ložu in Starem trgu je po označbi ceste II. reda. Toda kakršna je, zasluži vse prej kot to oznako. Po njej vozijo prav tako težki tovornjaki, kot morda po najbolj sodobni avtomobilski cesti, ki lahko prenese dosti večje osne obtežbe. In kljub tolikšnemu prometu, se od goriva na cerkniškem območju zbira kaj malo sredstev za vzdrževanje cest. Namreč v cerkniški občini je trenutno samo ena bencinska črpalka na Rakeku in zdaj gradijo drugo v Starem trgu pri Ložu.

Običaj je, da si vsi vozniki, ki vozijo po cestah cerkniške občine, napolnijo rezervoarje. ali v Postojni, ali pa na hrvaški strani v Prezidu ali Delnicah, izkoriščajo pa ceste v cerkniški občini.

Nekaj bo na vsak način treba ukreniti, sicer bodo težki tovornjaki uničili vse ceste. Normalno bi bilo, če bi cestno transportna podjetja, ki vozijo po cestah v cerkniški občini prispevala vsaj nekaj milijonov, da bi ceste iz Planine pri Rakeku pa do hrvaške meje do kraja asfaltirali in jo tudi temu ustrezno obnovili.

T. L.

V blagovnici v Starem trgu

LETOS ZA 240 MILIJONOV S. DINARJEV PROMETA

V novi blagovnici trgovske-ga podjetja Škocjan v Starem trgu pri Ložu smo klepetali s čednima prodajalkama Dragica Kraševac in Vido Frank.

»Blagovnico smo odprli decembra lani. Računamo, da bomo letos ustvarili približno za 240 milijonov starih dinarjev prometa,« nam je rekla Dragica Kraševac.

»Kaj pa gre najbolj v promet?«

»Manj gredo v promet živila, več pa galanterijsko in tekstilno blago.«

»Boste ustvarili toliko prometa kot ste planirali?«

»Prav gotovo ga bomo ustvarili, saj smo ga že v prvem četrtletju presegli za 3 odstotke,« nam je še rekla simpatična prodajalka Dragica Kraševac.

K. L.

Delitev dohodka med delovnimi enotami

(Nadaljevanje s 1. strani)

Odločno so komunisti sklenili, da bodo v samoupravnih organih ustvarjali ugodne pogoje in dali možnost za delo kadrom, ki razvijajo in uvajajo novo tehniko, izpolnjujejo tehnološke postopke in izboljšujejo organizacijo dela. Mnenja so bili, da morajo biti zlasti vodilna delovna mesta v proizvodnji izpostavljena stalni konkurenci sposobnosti. Razvoja raziskovalnega dela se bodo morale delovne organizacije lotiti resneje, za kar bo potrebno ustvariti ugodne materialne in druge možnosti. Strokovnjakom bo potrebno pri strokovnem delu kar najbolj zaostri njihovo materialno in moralno odgovornost za

predloge in načrte. Priti morajo do spoznanja, da so za strokovne odločitve povsem oni odgovorni.

Ker komunisti, proizvajalci in tudi občani prav v zadnjem času ne varčujejo z očitki, da so načelna stališča in dogovori vodstva Zveze komunistov dobri in tudi pošteti, da pa pogosto zvozdene, kadar jih začno uresničevati v vsakdanjem življenju. Zaradi tega so obravnavali tudi posamezne negativne pojave v vrstah Zveze komunistov. Predvsem so obsodili člane zveze, ki pogosto posplošujejo negativne pojave na osnovi govorice iz ulice ali gostilne, te nepravilnosti pa pripisujejo le vodstvom in forumom ZK. Ko pa skuša kdo konkretno obravnavati

dogodke in osebe, vpletene v te zgodbe, ga pristaši posploševanja obtožijo »lova na čarovnice«.

Obsodili so tudi ravnodušen odnos do kritike pri posameznih članih Zveze komunistov. Taki komunisti sicer kritiko sprejemajo, vendar ne store ničesar, da bi napake tudi popravili.

V razpravi je bilo poudarjeno, da se komunisti ne smejo bati različnih mnenj, stališč in predlogov, ampak da moramo ta boj še pospeševati. Nekatera vprašanja se ne dajo takoj rešiti ali razčistiti. Zato bo marsikdaj treba pustiti praksi, da bo pokazala kaj je prav, kaj ne. Tudi moč vsiljene discipline mora pojenjati. Krepi pa se moč prepričevanja, dokazov in lastnega spoznavanja. Na zaključku razprave je sekretar občinskega komiteja Franc Levec še poudaril, da se je potrebno na sestanku osnovnih organizacij in na sejah komiteja pogovarjati o načelnih ugotovitvah, ki pa morajo biti vedno podprte s konkretnimi dokazi in ugotovitvami, kajti občani pričakujejo, da bodo komunisti na svojih sestankih povsem jasno pokazali konkretne nepravilnosti. Le na ta način bodo besede z nedavnega III. Plenuma CK ZKJ dosegle svoj namen.

Danir Mazi

Obvestilo

Obveščamo občane občine Cerknica, da je v »GLASNIKU«, uradnem vestniku okraja Ljubljana, št. 50/64 z dne 7. 8. 1964 izšel odlok o določitvi delovnega časa upravnih organov Skupščine občine Cerknica in časa, v katerem se sprejemajo stranke. V tem odluku je Skupščina občine Cerknica določila, da se stranke pri njenih organih sprejemajo vsak ponedeljek in petek od 8. do 12. ure in vsako sredo od 8. do 12. in od 13. do 17. ure. Matični uradi in sprejemna pisarna imajo uradne ure za stranke vsak dan od 8. do 12. ure.

Ponovno prosimo občane občine Cerknica, da se natančno držijo navedenega razporeda uradnih dni in ur, ker se sicer lahko zgodi, da stranka ne more opraviti posla, zaradi katerega je prišla na upravo skupščine, ker so v neuradnih dnevih uslužbenci mnogokrat službeno odsotni. Poleg tega se pa z vsakodnevni prihajanjem strank na upravo občine onemogoča normalno in uspešno delo upravnih organov, ki morajo v neuradnih dnevih opravljati druga tekoča opravila.

Dalje ugotavljamo, da se občani vse premalo poslužujejo sprejemne pisarne, ki deluje v okviru uprave Sob Cerknica (pri vходу v upravno stavbo, prva vrata desno) in ki naj se je občani poslužujejo v vseh zadevah, zaradi katerih prihajajo na upravo skupščine in kjer bodo dobili potrebna pojasnila, predajali svoje vloge in dobili napotnico za uslužbenca, ki ga želijo. V sprejemni pisarni lahko dajo občani tudi svoje vloge ustno na zapisnik.

Obenem obveščamo vse občane, da so se oddelek za notranje zadeve, odsek za narodno obrambo in sodnik za prejške preselili v stavbo stare šole, Partizanska 9, I. nadstropje. V okviru oddelka za notranje zadeve tudi samostojno deluje oddelčna sprejemna pisarna.

Telefonske številke Skupščine občine Cerknica:

- uprava skupščine: Cerknica 7 90 85
- oddelek za notranje zadeve: Cerknica 7 90 76
- odsek za narodno obrambo: Cerknica 7 90 87

Iz tajništva
Skupščine občine Cerknica

Pogovor na polju

OBLJUBE DELAJO DOLG

Cerkniška občina je pretežno kmetijska. Zavoljo tega ni prav nič nenavadnega, če srečaš na polju tega ali onega kmetijskega proizvajalca in se z njim pogovarjaš, pa ti pove, da je tudi zaposlen na Brestu. Večina je takih. Dopolodne delajo za stroji, popoldne pa na polju. To pot smo se na njivi ob cesti iz Cerknice proti Martinjaku srečali s Francem Mlakarjem. Tudi on je zaposlen v tovarni pohištva v Martinjaku, obratu Bresta.

»Ali bo letos dobra letina, kaj pravite?«

»Bomo videli, upam, da bo!«

»Se ukvarjate samo s kmetijsko proizvodnjo?«

»Kje pa? Delam tudi v tovarni.«

»Pa kako to, ali se vam ne izplača samo kmetovati?«

»Premalo «nese» tole naše kmetijstvo. Moral sem se zaposliti, da vsaj za davke zaslužim. Veste, imam očeta, ki je že 83 let star in ni več sposoben za delo na polju. Za vse sem sam.«

»Koliko pa imate zemlje?«

»Približno 20 hektarjev. Od tega je tritret gozda.«

»Sodelujete s kmetijsko zadrugo?«

»Sodeloval bi, če bi bili ti odnosi v redu. Namreč večkrat se zgodi, da nam kaj obljubijo, potem pa obljube ne izpolnijo.«

»V čem obljube niso izpolnili?«

»Ko smo pitali prašiče, so nam rekli, da nam bodo priznali deset dinarjev pri kilogramu, če bomo sodelovali z zadrugo. Sprva, ko se je za to sodelovanje prijavilo manj kmetov, so to res priznali. Toda potem, ko se nas je prijavilo veliko, nam teh deset dinarjev pri kilogramu niso več izplačevali.«

F. M.

Hitreje poenostavimo delo upravnih organov

Naš hiter zapleten družbeni in gospodarski razvoj zahteva, da se mu kot nujno potrebna in pomožna dejavnost prilagaja tudi uprava. Gospodarska reforma ima za cilj, da tudi na tem področju napravi korenit korak naprej v smislu poenostavljanja postopkov ter pri izpolnjevanju obveznosti občanov. Hitro menjavanje predpisov in ukrepov povzroča med občani večkrat tako zmedo, da ne vedo, pri katerih organih bi iskali svoje pravice in po kakšnih postopkih bi uveljavljali svoje interese. Poleg tega so se postopki zakomplicirali tudi zaradi tega, ker je bilo za ureditev posamezne zadeve potrebno vrsto potrdil, ki so bila že po zdravi pameti odveč. V posameznih zadevah se je razvila prava potrdilomanija, ki je begala občane, uslužbenci so jih pošiljali od pisarne do pisarne..., vse pa je stalo mnogo časa, denarja in živcev.

O poenostavitvi postopkov in odpravljanju odvečnih potrdil je že razpravljala organizacijsko-po-

litični zbor Skupščine SR Slovenije. Tudi občinska skupščina in njeni organi so sprejeli že nekatere konkretne ukrepe, da bi se stanje tudi na tem področju izboljšalo.

V letu 1965 smo dosegli nekatere uspehe, zlasti pri postopkih, ki jih uveljavljajo občani na oddelku za notranje zadeve. V postopku pri spremembah priimkov, pri spremembah osebnih imen, ter pri odpustu iz državljanstva, uslužbenci upravnih organov sami po uradni dolžnosti preskrbijo nekatera potrdila. To je na primer potrdilo o nekaznovanju, potrdilo o plačanih družbenih obveznostih itd. Za izdajo dovoljenja za nabavo orožja in izdajo orožnega lista zahtevajo sedaj organi manj potrdil (potrdilo o nekaznovanju itd.), medtem ko je v postopku registracije motornih vozil potrebno novo potrdilo o obveznem zavarovanju vozila. Referent za zadeve invalidov in borcev že več mesecev ne zahteva od občanov potrdila o samostojnem gospodinjstvu. Na oddelku za splošne zadeve so tudi že v letu 1965 ukinili potrdilo o plačani pogrebniini.

Na področju izpolnjevanja družbenih obveznosti je v korist občanov postopek toliko poenostavljen, da pri odmeri pavšalistov ni potrebno vlagati davčne prijave. Po poenostavljenem postopku ugotavljajo osnovo upravni organi. Uslužbenci organov se zavedajo, da z vsemi temi poenostavitvami do sedaj še ni v zadostni meri uprava približana občanom. Vendar bi za kvaliteten premik v tej smeri morali napraviti korenit premik v celotnem našem upravnem mehanizmu. Pred očmi ima namreč postopek pobiranja prispevkov zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev. Kljub hribovitim kmetom naklonjeni politiki občinske skupščine, saj so skoraj vsi hriboviti predeli v IV. proizvodnem okolišju, ki je davka oproščen, še vedno cutimo med kmeti negodovanje, ker plačujejo prispevek zdravstvenega zavarovanja pri upravi za dohodke SOB. Že večkrat smo predlagali, da bi omenjene prispevke prenesli na komunalne zavode za socialno zavarovanje, saj spada to v njihovo pristojnost, vendar se od pristojnih organov v tej smeri še ni kaj bistveno pokrenilo.

Pri naporih za zmanjšanje uslužbencev upravnih organov, so bili tudi na območju naše občine ukinjeni nekateri krajevni uradi, ki so kot podaljšana roka uprave SOB bili bližje občanom, rešili marsikatero zadevo, ki jo sedaj rešujejo upravni organi na sedežu občine. Ker je tako prenehal poslovati tudi krajevni urad na Rakeku, na željo občanov tega kraja že več mesecev uradujejo uslužbenci SOB vsako soboto tudi v tem kraju. Iz dosedanjega poslovanja vidimo, da se občani tega uradovanja zelo malo poslužujejo in bi bilo potrebno občane o tem na raznih sestankih h večkrat obvestiti, da ne bi po nepotrebnem prihajali na sedež občine, če zadevo lahko uredijo na Rakeku.

Kot sem že v uvodu omenil, so potrebni kvalitetni premiki pri zboljšanju dela upravnih organov v vseh smereh, če hočemo, da bo tudi uprava šla v korak z razvojem gospodarstva in ostalega družbenega razvoja, tako, da ne bo cokla v razvoju.

Janez Logar

Uspešen zaključek politične šole

Kot vsako leto je tudi v letošnji izobraževalni sezoni Delavske univerze organizirala politično šolo. V letošnjem letu sta bila dva oddelka politične šole, to je v Cerknici in v Starem trgu. V Cerknici je šolo končalo 30 slušateljev, v Starem trgu pa 18 slušateljev. Predavanja na politični šoli so bila v popoldanskem času, le dvakrat so bila predavanja celodnevna.

Program šole (obsegal je snov za 72 ur predavanj in konsultacij) je bil v celoti realiziran. Ob začetku šole so slušatelji izpolnili začetni test znanja, ki je predvsem služil predavateljem kot osnova pri podajanju snovi.

Predavali so pretežno domači predavatelji, razen nekaterih tem, za katere smo povabili predavatelje iz Visoke šole za politične vede v Ljubljani.

Tematika politične šole je obsegala snov iz najbolj aktualne problematike in posredovala tista znanja, s katerimi si bodo slušatelji neposredno koristili pri konkretnem delu v družbeno političnih organizacijah in samoupravnih organih.

Posebnost letošnje politične šole je v tem, da je bila odprtega tipa — ne glede na članstvo v organizacijah. V politično šolo so kadrovali same delovne organizacije tiste člane kolektiva, ki so ali bodo postali aktivni delavci v političnih organizacijah in samoupravnih organih.

Razveseljivo je bilo to, da so šolo obiskovali predvsem mladi ljudje, med njimi pa je bilo veliko predstavnikov mladinske organizacije. Mladi člani so politično šolo dokaj redno obiskovali.

Kot pomanjkljivost politične šole v letošnjem letu pa je treba omeniti, da je bilo premalo časa za konsultacije, diskusije oziroma bolj poglobljeno utrjevanje snovi. Navzlic nekaterim slabostim pri delu politične šole pa so tisti slušatelji, ki so redno obiskovali predavanja in so predavanjem tudi sledili, dobili solidno podlago za nadaljnje družbeno politično izobraževanje in razumevanje družbenih zakonitosti. Vsi slušatelji so izrazili željo, da bi zanje še

naprej prirejali cikle predavanj, takoj da bi bilo poskrbljeno za kontinuirano obliko političnega izobraževanja. Ob zaključku šole je bil tudi izveden test znanja, kjer se je ugotovilo pridobljeno znanje slušateljev.

Ob zaključku je bil organiziran še družabni večer v hotelu v Rakovem Škocjanu, kjer se je slušatelji v prijetnem razpoloženju zaključili letošnja politična šola.

Milan Strle

V »Delikatese« podjetja »Škocjan« je vedno dovolj gostov. S postrežbo so zadovoljni, še bolj pa jih vabi nizke cene

Telesna kultura in šport v naši občini

Mirne duše lahko trdimo, da smo po aktivnosti v tej dejavnosti eni izmed zadnjih v Sloveniji. Da bi tako stanje lahko objektivno ocenili, moramo poseči nekaj let nazaj.

Videli bomo, da je bilo precej društev aktivnih, tako TVD Partizan Cerknica, Stari trg, Nova vas in Rakek. Zadnja leta pa opazimo, da so prenehala z delom vsa društva razen TVD Partizana Rakek in Grahovo. Lansko leto je uspela Občinska zveza za telesno kulturo Cerknica za nekaj časa aktivizirati TVD Partizan v Cerknici in Starem trgu. Toda po nekaj mesecih je delo zopet zamrlo. Glavni vzrok za to je pomanjkanje ustreznih kadrov. Po tolikih letih popolnega mrtvila se je prekinila tradicija in mladi niso sposobni, da bi prevzeli delo starejših. Prav gotovo so vzrok za tako stanje tudi finančna sredstva. Društva in klubi, ki delajo,

takorekoč životarijo. Sredstva, ki so jim dodeljena iz proračuna občine, zadostujejo za kritje le najnujnejših stroškov. Tako je TVD Partizan Rakek plačal samo za elektriko v preteklem letu 1500 N. din, prejel pa je dotacijo v višini 2.000 N. din. Dejstvo pa je, da mladina noče iz dneva v dan samo vaditi, temveč hoče tudi tekmovali ali nastopati na akademijah. Vemo pa, da udeležba na raznih tekmovanjih predstavlja za društvo preveliko finančno breme. Ravno zaradi tega pa so posamezniki, ki so držali posamezna društva pokonci, prenehali z delom, kajti vsakdo se je naveličal večnega moledovanja za denar.

Tu pa se kaže nezainteresiranost družbeno-političnih organizacij kot je npr. SZDL. Ni stvar ObZTK, še manj pa društev, da moledujejo za sredstva, ki so nujno potrebna za obstoj in delo telesno vzgojnih organizacij.

Videti je, da se odgovorni še vedno premalo zavedajo, kako bogato se obrestuje denar, vložen v telesno kulturo, seveda, če se smotrno koristi. Če bi delovala vsa društva na našem področju, ki sicer obstajajo na papirju, bi se občutno zmanjšal odstotek mladinske delikvence, ki pri nas že nekaj let vztrajno raste. Upadlo bi tudi porazno število telesno slabo razvitih otrok, ker je telesna vzgoja v šoli še vedno pomanjkljiva zaradi pomanjkanja urejenih telovadnic, športnih igrišč in strokovnega kadra.

Še vrsta drugih stvari zavirajo razvoj telesne kulture in športa. Dejstvo je, da športnega delavca nihče ne spoštuje kot delavca. Še več, velikokrat je predmet norčevanj raznih neodgovornih ljudi. Največkrat se misli, da je to delo pač njegov konjiček in če si je izbral to vrsto zabave, mu ni nihče dolžan ničesar dati. Toda dolžni smo mu dati, če že ne skromnega materialnega priznanja, pa vsaj moralnega, spoštujemo njegovo družbeno koristno delo. Koliko takih ljudi smo imeli, toda večina njih se je raje vključila v take dejavnosti, ki so pozitivneje vplivale na njegovo življenjsko ravnanje. Nihče sedaj ne misli, da bi si kdo na račun dela v telesno vzgojnih organizacijah povečeval osebne dohodke, toda zagotovo mu, da ne bo trošil svojega denarja za to, za kar mu je družba dolžna dati. Če nismo v stanju nabaviti vaditelju pri TVD Partizanu, ki napravi na mesec najmanj štiriindvajset prostovoljnih ur, vsakih nekaj let trenirko in copate in to je najmanj, kar smo mu dolžni, potem res ne moremo zahtevati, da bo položaj v telesni kulturi drugačen kot je.

Drugo, kar tudi zavira razvoj telesno vzgojnih organizacij, je to, da se še vedno pojmuje pod TVD Partizan društvo, ki se ukvarja izključno s telovadbo. To pa je popolnoma zgrešeno. TVD Partizan naj razvija dejavnost na vse panoge, kjer je zadostno zanimanje mladine.

Peter Kovšca

»NAJBOLJ SEM SREČNA, KADAR SO GOSTJE ZADOVOLJNI!«

Iz razgovora z Angelco Plos, uslužbenko Hotela v Rakovem Skocjanu

Kadar so gostje zadovoljni, takrat gostinski delavci pozabijo na trud, pomanjkanje prostega časa in — zlasti v sezoni — delavnik od jutra do večera. O tem, kaj kolektiv Hotela v Rakovem Skocjanu lahko nudi svojim gostom, sem govorila z Angelco Plos, uslužbenko tega hotela?

»Kaj pravite: ali so gostje zadovoljni ali ne?«

»Ne vem, kako bi rekla. Trudimo se, da bi jih v vsem zadovoljili. Imamo dobro kuhinjo in lepo založeno klet, gostom nudimo prenočišča, za razvedrilo pa imamo radio in gramofon; kdor hoče lahko igra namizni tenis ali pa badminton, pa še ribolovne karte in pribor izdajamo. Potem pa so še množični sprehodi... Lepot pa je toliko, da res ne bi o njih govorila, saj so opisane na vsakem prospektu, ki govori o mikavnosti kraškega sveta. Kadar ni preveč gostov, mislim na največje praznike, so gostje vselej zadovoljni. Če pa je gneča, potem pa tudi godrnjajo, ker vseh naenkrat le ne moremo postreči. Z upravniki vred je tukaj le osem rok... Jaz skrbim za »šank« in recepcijo. Trudim se, da gostu vselej postrežem z nasmehom na licu, čeprav takrat, kadar je človek utrujen, to ni vselej lahko. Nemogoče pa ni, če je človek po naravi vedrega srca in če se potrudim!«

Ob tem se je nasmehnila in pozabila na mavec, ki ga nosi na nogi. »Voda v kolenu,« je dejala. »Ravno za tretjo obletnico, odkar sem zaposlena, me je doletelo. Pa bo že minilo...«

Lojze Perko: Iz skicirke

KAM V WC?

Stranišče, ki je dolgo časa »kراسilo« svojo okolico v Starem trgu je končno podirto. Da, že precej časa in okolica je sedaj kolikor toliko lepša in bolj urejena. Ko je ta sanitarni objekt prišel na črno tablo sanitarne komisije (in tudi RTV!), ga je bilo treba podreti. Toda zdi se, da bi komisija, če bi spet prišla lahko »obesila« na črno tablo drugi objekt. Zakaj? Ravno v bližini tega pokojnega objekta je druga zgradba. Shodišče vseh ljudi Loške doline. Sestanki, kino predstave, foto tečaji trajajo eno do dve uri. Torej kam... naj gredo ljudje med tem časom? Iz dneva v dan je slabše. Prej, ko je bilo še staro stranišče. Je bilo vsaj to, sedaj je pa mesta takorekoč kolikor hočeš v okolici in konec koncev tudi v kleti stanovančev marsikdo zaide. S tem nočem reči, da ni bilo treba podreti starega stranišča, saj to je bilo nujno potrebno in skrajni čas je že bil, da se je to uredilo, toda treba bi bilo misliti hkrati na ureditev novih sanitarnih prostorov, ki so taki zgradbi — kot sicer vsaki — nujno potrebni.

Mislim, da bi skupno s prizadetimi organizacijami, krajevno skupnostjo in občinsko skupščino, slednja je dala nalog za rušitev starega stranišča, morali nujno ukrepati, da se postavi novo stranišče, saj je edino tako mogoče preprečiti postajanje okoli vogalov, zahajanje v kleti stanovančev, širjenja neprijetnega smrada, ki je zdravstveno škodljivo ne samo enemu temveč množici ljudi.

Toda, ali je to treba sploh dokazovati?!

RuM

POT NEKE HARMONIKE

Ko se zavrtite po poskočnih taktih dobrega harmonikaša Mira Sušteršiča, po domače Gričarjevega Mirota iz Žirovnice, marsikateremu ni znano, da ima ta harmonika kaj čudno zgodovino. Prvotni lastnik jo je prinesel pred vojno iz Francije, vendar ni nikoli pokazal kaj harmonika zmore. Ko je prišla vojna, bi kmalu ostal brez nje. Premišljeval je, kam bi jo skril. Prišel je na izvrstno idejo. Skril jo je v oltar cerkve sv. Stefana, kjer je počakala konec vojne in novega lastnika.

VIMI

VIMI

KAMEN SPOTIKE

Dom Ljudske tehnike v Cerknici ima čudovito urejeno izložbeno okno. To je skrita lepota cerkniškega trga

Ljudje med seboj

Prepir za prazen nič

Peljal sem se z avtobusom iz Cerknice proti Staremu trgu.

To je bilo pred kratkim.

Sedel sem v zadnjem delu avtobusa in bral časopis. Ljudje so se pogovarjali. Ob dolgočasni vožnji si imajo veliko povedati. Dve stari ženici sta klepetali o reformi. Pomislite, o reformi!

»Spet se bo menda vse podražilo, reče prva.

»Kje pa, to so samo govornice, ne verjemi jim,« jo tolaži druga.

»Pa se bo podražilo, če ti rečem, slišala sem...«

In tako sta se prerekali še naprej.

Za menoj sta sedela starejši možakar in verjetno njegov sin. Zraven njiju pa še en očanec, stara notranjska korenina.

»Sta slišala,« pravi starejši možakar.

»Kaaaaj...? oba vprašata zvedavo

»...da sta se v Nadlesku sprla dva zavoljo

ubogega petelina.«

Po pripovedovanju sem lahko še razbral, da je petelin enega sosedov kar naprej zahajal čez plot drugega sosedov. In zavoljo uboge živalce, ki o vsej stvari ni imela pojma, sta se sosedov sprla. Le zakaj? Petelin je bil po sredi.

Oh, epilog prepirov med sosedoma je bil žalosten. Nekega dne je drugi sosed petelina ujel in mu odsekal glavo. Še dobro, da jo je le petelinu.

In prepirov je bilo konec!

Kje pa?

Odnosi so še bolj zaostri. Sosedov se še bolj gledata postrani. To pa ne vodi nikamor. Kajti iz drobnih prepirkov, pa morda le zavoljo uboge kokoši, ki je hodila čez sosedov plot, se lahko zgodi še marsikaj. Res, ljudje smo pač takšni. Ali ne bi bilo lepše, če bi se razumeli?

T.

Bloško jezero ne bo le mlaka!

Prizadevno Turistično društvo na Blokah že urejuje Bloško jezero za novo turistično sezono. Jezero in obalo so začeli čistiti z lastnimi sredstvi. Ko bo jezero očiščeno in polno vode, bodo turistični delavci na Blokah vložili v vodo približno 5.000 rib za turistični ribolov. Pri tem bo Turistična zveza iz Cerknice poskrbela za izdelavo ureditvenih načrtov okolice jezera in pridobila interese, ki bi gradili turistične objekte ob jezeru.

Žal pa turistično društvo za vse nima dovolj denarja ter se največ naslanja na prostovoljno delo svojih članov. Za pomoč so zaprosili gospodarske organizacije. Odzvalo pa se je le Splošno gradbeno podjetje Gradišče s 100.000 S. din.

Naši obrazi

„Vidim, da me delo priganja...“

Tovarna pohištva Cerknica, ekonomska enota — nanos površin.

Kupi naloženih elementov, hladni piš, megla razpršenih hlapov nitrolaka, v njej komajda opazna rdeča ruta, oster vonj, ki nevesčemu gledalcu jemlje dih...

Pristopil sem bliže. Drobna postava delavke se je premikala med visoko naloženimi skladi, razpršila pištola pa je usmerjala oblak tekočine v robove naloženih elementov.

Vaše ime?

Milavec Verona. Zvedavo je razširila oči in nadaljevala z brizganjem. Premišljeval sem, kako bi jo vsaj za hip pripravil za kratek razgovor.

»Koliko časa ste že na tem delovnem mestu?«, sem jo vprašal.

»Šest let je že odkar opravljam to delo.«

»Ali se je v tem času kaj spremenilo?«

»Da. Včasih smo imeli individualne norme, zato pa sem morala prešteti vse obrizgane elemente in verjemite — teh ni bilo malo!«

»Omenila ste skupinsko normo. Ali se vam zdi, da je do vašega dela morda nepravilna?«

»Ne. Nikakor. Morda je tako še boljše, saj smo prav zato v oddelku vse občutno marljivje.«

»Vaš oddelek prejema največje osebne dohodke v tovarni. Kaj je temu vzrok?«

»Morda to, da vemo, če bomo več delale, bomo tudi več zaslužile. To pa še ni vse. Medsebojno razumevanje in dobri odnosi z inštruktorjem pomenijo že pol opravljenega dela.«

»Ali ste s svojim delovnim mestom zadovoljni?«

»Sem. Tako ne bi bila nikjer drugje.«

»Ali vas ostri vonj oziroma zdravju škodljivi plini prav nič ne ovirajo? (Znano je, da hlapi nitrolakov večkrat posežejo v zdravje človeka)«

»Nekoč sem zaradi tega že morala zapustiti to delo, vendar ni bilo nič hujšega.«

Pokazal sem na zložene kupe elementov.

Ne da bi počakala na vprašanje je odgovorila: »Še štirikrat bom morala okrog njih. Navadno jih pobrizgam desetkrat zapored brez prestanka.«

»In potem?«

»Pripravila bom naslednje, ki že čakajo tu zraven in začela znova.«

...ponovno desetkrat, polnovno desetkrat...

»Pravijo, da vas imajo v oddelku za zgled vsem ostalim. Ko pridete ob 5.30 uri z avtobusom iz Rakeka si kaj hitro pripravite »pištolo« in ko tovarna zjutraj zaživi, vas najdejo sodelavci že sredi dela. Ali je res tako?«

Nasmehnila se je, kakor da bi vprašanje izzvenelo kot šala in skomignila z rameni: »Ko pa vidim, da me delo priganja...«

Odgovor je prekinil piš razpršenih pištolo. Kupi visoko zloženih elementov, hladni piš, megla razpršenih hlapov nitrolaka, v njej komajda opazna rdeča ruta, oster vonj, ki nevesčemu gledalcu jemlje dih...

Ivo Štefan

PONAŠI OBČINI

OD KNJIG DO ŠAHA

Knjižnica v Cerknici je odprta vsak dan med 14. in 17. uro. Razpolaga z več kot 3000 knjigami, med drugim z najnovejšimi romani in leksikoni. V knjižnici je tudi prostor za čitalnico, kjer so na voljo dnevni časopisi in revije. Na razpolago so tudi šahovske deske. Kdor se zanima za šah, tamkaj lahko pristopi k šahovskemu klubu.

NOVOST V KINU CERKNICA

Podjetje Kino Cerknica je zbralo toliko lastnih sredstev, da je lahko naročilo nove stole, ki bodo gotovi do konca maja. Poslej torej ne bo več pritožb zaradi sedežev. Velja omeniti, da bo v dvorani več sedežev in tako obiskovalcem kina ne bo treba več stati med predstavami.

Nova blagovnica trgovskega podjetja »Škocjan« v Starem trgu

KINO DVORANA NA RAKEKU KONČNO UREJENA!

V začetku maja bo končno urejena kino dvorana na Rakeku. Kino podjetje Cerknica bo poskrbelo, da bi bile predstave na Rakeku vsaj dvakrat tedensko.

NOVE TRGOVINE

Kmetijska zadruga Cerknica je adaptirala prtiličje svojih upravnih prostorov v moderni prodajalni s sadjem in zelenjavo ter mesom in mesnimi izdelki. Stroški so znašali 14 milijonov S. din. Mesnico bo prevzela KZ Cerknica, zelenjavno trgovino pa trgovsko podjetje »Škocjan«.

TEČAJ ITALIJANSKEGA JEZIKA

Že v lanskim izobraževalni sezoni je Delavska univerza priredila začetni tečaj italijanskega jezika za trgovske delavce podjetja »Škocjan« Rakek. Tečaj, ki ga je uspešno zaključilo 18 slušateljev, je bil potreben predvsem zavoljo tega, ker v občino prihaja vedno več italijanskih turistov. O velikem številu tujih gostov, ki se po ukinitvi vizumov samo še stopnjuje, pa še zlasti veliko več povedati strežno osebo, zaposleno v obratih gostinskega podjetja »Jezero«.

Obe podjetji sta zelo zainteresirani, da bi čimveč njunih članov pridobilo vsaj osnovno znanje italijanskega jezika. Med zaposlenimi pa zdaj žal ni posebnega zanimanja za učenje italijanskega jezika. Zaradi tega je Delavska univerza pritegnila v tečaj še vse tiste prebivalce cerkniške občine, ki bi se radi naučili tega jezika. Tako je med 20 slušatelji sedanjega tečaja tudi več članov kolektiva podjetja Brest.

Na tečaju predava profesor Pavlica s postojnske gimnazije.

SPOMINKARSTVO

Zasledili smo v starejši literaturi, da so naši kraji Bloška in Vidovska planota sloveli po izdelovanju predmetov, katere bi lahko sedaj šteli med spominke.

Turistična zveza Cerknica pripravlja že dalj časa material, ki naj bi spominkarstvo v naših krajih oživel. Spričo velike etnografske vrednosti teh izdelkov, ni problema pri prodaji takih spominkov preko podjetja DOM Ljubljana ali drugih, ki prodajajo tako blago.

Pričakujemo, da bo ta akcija uspela, kar bi bilo brez dvoma soliden dodaten vir dohodkov, predvsem našega kmečkega prebivalstva.

DOPISUJTE

V »GLAS NOTRANJSKE«

Cerknica tržnica še ni urejena in je za zdaj prepuščena zgolj privatni iniciativi

Za pomoč indijskemu prebivalstvu

Občinski odbor Rdečega križa Cerknica je na pobudo Jugoslovanskega Rdečega križa v preteklem mesecu začel akcijo za pomoč indijskemu prebivalstvu, ki mu v nekaterih zveznih državah Indije v letošnjem prvem polletju grozi lakota zaradi izredno slabe letine. Ker je prizadetih preko 15 milijonov otrok, je akcija toliko bolj upravičena in kaže pravilno razumevanje naše organizacije, prav tako pa tudi izredno pozitiven odziv občanov. Po zadnjih podatkih je bilo na poseben žiro račun GO RK Slovenije vplačanih do 15. aprila skupno 1.150.000 starih dinarjev. Akcija še ni popolnoma zaključena, ker imamo podatke, po katerih bo na ta naslov še vplačanih nekaj sto tisoč starih dinarjev. Pričakujemo namreč zaključek akcije pri nekaterih osnovnih organizacijah rdečega križa in nekaterih gospodarskih organizacijah, ki so doslej vedno krepko pripomogle k uspehu po-

dobnih akcij. V prihodnji številki našega glasila bomo objavili končne številke posameznih vplačil v tej humani akciji.

Občinski odbor RK Cerknica

RAKOV ŠKOCJAN MENJA LASTNIKA

Po sklepu DS Gostinskega podjetja in Trgovskega podjetja »Škocjan« Rakek, bo trgovsko podjetje »Škocjan« v prvih dnevih maja prevzelo obrat »Rakov Škocjan«.

Kolektiv TP »Škocjan« vabi vse občane na obisk »Škocjana« ter zagotavlja, da bo skušal kar najboljše postreči vse svoje goste.

ALOJZ KRAŠEVEC 100-LETNIK

Te dni smo obiskali Alojza Kraševca iz Viševka v Loški dolini, ki je praznoval 5. marca 1966 100 obletnico rojstva. Kljub svoji starosti je še vedno živahen in veder ter je bil takoj pripravljen na razgovor.

Kako ste preživeli svojo življenjsko pot?

Rodil sem se 5. III. 1866. leta v Vrhniku pri Ložu. Po domače so nam rekli pri »Malnarčkovih«. Poročen sem bil dvakrat. Prva žena mi je umrla leta 1934 in druga, 1958 leta. Otrok nisem imel. Prvo svetovno vojno sem služil na italijanski fronti in sicer 4 leta, 3 mesece in 10 dni, kjer sem mnogo doživel pa tudi okusil lakoto. Bil sem vzoren vojak.

Iz Vrhnike sem se preselil v Viševke, kjer že 34 let živim. Od leta 1894 do 1914 sem služil pri lesni firmi »Žagar« in nato zopet od leta 1918 do 1942 ves čas kot »gaterist«. Ker sem bil dober, vesten in marljiv delavec, mi je gospodar dejal, da bom kar pri njem zaslužil »penzijo«.

Ali se spominjate kakšnega dogodka iz NOB?

Spominjam se, ko so Italijani obkolili vas Viševke. Prišli so s 50 kamioni. Prijeli so dve sestre — Mlakarjevo Angelo in Francko. Obema so ukazali, naj bežita. Takoj za tem so zaropotala strojnice in sestre sta mrtvi obležali na koncu vasi.

Kako živite v današnjih časih?

Imam pokojnino 42.000 dinarjev na mesec. Smatram, da je to premalo za današnji čas. Izračunal sem, da bi moral imeti najmanj 60.000 dinarjev na mesec, to je 2000 dinarjev na dan, kajti draginja je kar »precejšnja«. Imam strežnico Marijo Razdrih, s katero nimam sitnosti. Že gledam, da ji

razporedim delo, kajti komandirati se ne pustim.

Na kakšen način ste prišli do tako visoke starosti?

Vsak človek, ki hoče doživeti tako visoko starost, mora poznati zmernost. To se pravi, da ne sme kaditi, popiti sme največ dva kozarčka vina, umivati se mora vedno z mrzlo vodo (tudi noge) in spati 8—10 ur dnevno.

Hrana pa je najbolj zdrava po sledečem receptu: zjutraj kava in kruh, popoldne so najbolj zdravi suhi ali zabeljeni koruzni »žganci«, za malico skodelica mleka, za večerjo pa mora biti želodec prazen, da ponoči počiva.

Pri zdravniku še nisem bil in ga že 30 let tudi videl nisem.

Kaj mislite o sedanjem času?

Všeč mi je napredek tehnike, posebno motorizacije. Včasih ni bilo avtomobilov. Danes pa je eden lepši od drugega in »švrk« mimo hiše, pa ga ni. Rad pogledam avtomobile. Ljudje imajo danes vsega in vse udobnosti. Včasih tega ni bilo, kljub temu, da smo trdo delali in dlje časa kot danes.

In načrti za prihodnost?

Upam, da bom živel še 10 do 15 let. Prišla je pomlad in treba se bo pripraviti na oranje njiv, sajenje krompirja, pripravo drv za prihodnjo zimo, ter pospravljanje okoli hiše.

Tovariš Alojz Kraševc se počuti še vedno mladega, saj hodi k frizerju v 4 km oddaljeni Stari trg, kjer nakupuje istočasno tudi meso in kruh za svojo ožjo družinico — mačko in kokoši.

Zato mu tudi mi želimo, da bi še nadalje ostal tako mladosten in skrben kot sedaj in še dalj časa živel med nami.

Slavko Brglez

V Rakovem Škocjanu bo tudi letos za delavski praznik veliko izletnikov

Cerkniško (poplavljeno) polje ali jezero

(Nadaljevanje iz prejšnje številke.)
Ob stalnejšem jezeru, s katerim se računa (do kote 522) in zmanjšanju naravne retenzije se bodo pojavljali nekaj višji velikovodni sunki (na 50 let do 2 m nad najvišje sedanje jezero — kota 554); zato bosta potrebna za zaščito Dolenje vasi, Dolenjega jezera in Lipsenja dva manjša nasipa, turistične objekte na javorniški strani pa bo treba zato in zaradi vpliva vetra na jezero in valovanja graditi nekoliko višje (kota 556).

S pridružitvijo Jamskega zaliva in Male Karlovice ter s priporo Velike Karlovice se bo odtok proti Raku in Planini ob velikih vodah zmanjšal nekako od 37 na 1 m³/s, ob malih vodah pa povečal od kakih 0,2 na 1,2 m³ in s tem pretok na Planinskem polju od 1,5 na 2,5 m³/s. To pa je tudi pomembno za naravno podobo, ribištvo in turizem (povprečni celotni pretok Planinskega polja pa se bo zmanjšal od blizu 22 na 18 m³/s).

S stanovitnejšo ojezeritvijo Cerkniškega jezera se bodo izboljšale tudi male vode Ljubljanske in Ljubljane, ki znašajo (po ocenah 1966) za hidrotehnične ukrepe blizu 110 milijonov din (za

gube s Cerkniškega jezera proti Barju povprečno 8 1/2 meseca do 13 m³/s in 3 1/2 meseca do 2 m³/s se bodo spremenile v stalnejše izgube 13 m³/s, kar je z okrepitevijo malih voda preko Raka in Planine 1 m³/s skupno 14 m³/s. Koristna bo ta okrepitev sušne Ljubljanske za vrhniške in ljubljanske odplake, predvsem pa bo koristilo bodisi bodoči vodni energetiki od Vrhniške do Zagreba ali celo do Djezdapa, bodisi plovbi Jadran—Podonavje (Ljubljana—Sava), bodisi vodni energetiki Vrhniške—Zagreb in navodnjavanju Posavine (koristi se seveda med seboj izključujejo). Že v sedanosti in bližnji prihodnosti bi te koristi letno (po cenah 1966) ocenili takole: Od sedanje plovbe Sisak—Beograd blizu 14 m³/s 40 milijonov din = 560 milijonov din; od plemenite elektrike v HE Djezdap 0,0022 × 37 m × 105 dni × 86 400 s = 10 milijonov kwh po 30 din = 300 milijonov din, skupno blizu 860 milijonov S. din.

Že samo vrednost te letne koristi je večja od celotnih stroškov za stanovitnejšo ojezeritev Cerkniškega jezera, ki znašajo (po ocenah 1966) za hidrotehnične ukrepe blizu 110 milijonov din (za

Do kdaj bo Križna jama še zaprta?

Če se pelješ po cesti iz Loža pri Starem trgu proti Bloški polici, te na levi strani ob cesti presejete okusno urejena tabla, ki vabi turiste na ogled Križne jame.

In marsikateri motoriziran turist zavije s ceste proti Križni jami, saj pravzaprav ni daleč.

Toda pred vhodom v jamo ostane presenečen. Ta je namreč zaprta. In turisti nejevoljno odhajajo. S tem pa odhaja tudi denar. In včasih, pravzaprav največkrat, tudi devize.

Domačini zatrjujejo, da je Križna jama celo lepša kot Postojnska.

Ima namreč, vsaj kot so nam pripovedovali 23 jezer, ki jih Postojnska nima. Pa ne samo jezer, tudi drugih mikavnosti je precej. In vse to sameva za zaprtimi vrati.

Tudi sam sem se napotil. Če ne že na obisk v jamo, vsaj na razgovor z vodičem. Prav gotovo bi povedal kaj zanimivega. Toda pri jami ni bilo žive duše. Drugega mi ni preostalo, kot da se napotim v Lož povpraševat, zakaj je jama zaprta.

O tem sem se pogovarjal s predsednikom krajevne skupnosti Loška dolina tovarišem Jožetom Staničem. Bil je nejevoljen, ko sem ga spraševal po jami.

»Pred dvema leti, ko sem bil še predsednik turističnega društva, smo precej delali na tem, da bi jama odprli in uredili, da bi jo turisti lahko obiskovali. Toda vse je bilo zaman. Vsi turistični delavci smo naleteli na nerazumevanje... In pomislite, če bi takrat jama uredili, in napeljali električno razsvetljavo, bi nas to veljalo približno 45 milijonov starih dinarjev, seveda če bi jama uredili do prvega jezera. To pa bi bilo za začetek dovolj. Približno kilometer jame bi bil za ogled...«

Ivesticija 45 milijonov v jamo bi se vsekakor izplačala. Vsaj po pripovedovanju tovariša Staniča, bi si že prvo leto jama ogledalo najmanj polovico toliko turistov, kot obišče Postojnsko jamo.

»Nekatere tržaške turistične agencije se še danes z vso vnemo zanimajo, kdaj bo jama odprta,« pravi tovariš Jože Stanič. »Toda žal jim moramo vedno odgovorjati, da še ni odprta...«

»Kdo je pravzaprav za vse to odgovoren?« se sprašujejo prebivalci Loške doline. »Mi bi pomagali s prostovoljnim delom, samo nekdo nam bi moral pomagati, da bi jama uredili,« še pristavljajo.

Toda občanov Loške doline, zlasti pa prizadevnih turističnih delavcev tega kraja, noče nihče poslušati. In zakaj jih ne poslušajo?

»Vsaj na občini bi se lahko zganili in kaj ukrenili, da bi morda dobili kredite in jamo končno uredili,« je še slišati od ljudi v Ložu in Starem trgu.

Vendar besede, trud in dobra volja so zaman?

Potem je tu še Križna gora. Ta sameva. Zidovi starih hiš propadajo.

»Tudi na Križni gori bi lahko z minimalnim denarjem uredili gostinski objekt. Tudi ta bi prinašal denar. Toda spet smo na istem, kot pri Križni jami. Vse spi sanje pravičnega,« se je še potožil Jože Stanič.

- In tudi mi se zdaj sprašuje-
- mo: Kdaj bomo zares začeli
- prodajati naše turistične lepo-
- te. Kajti Križna jama je prav
- tako blago in ljudje, zlasti
- tuji, bi radi segali po njem.
- Ne velja prezreti, da so lepote
- podzemlja mikavne za še tako
- zahtevnega človeka. Zlasti ta-
- ke, nedotaknjene, kot so v
- Križni jami.

—mZ.

Tudi pri propagandi - pravo mero!

Tudi Loška dolina ima skoraj neocenljive možnosti za razvoj turizma, saj nudi čudovite sprejeme, prelepa smučišča, edinstvene mikavnosti (na primer ogled Križne jame), pravi raj za lovce — na primer lov na medveda, jelena in drugo divjad, da omenimo samo teh nekaj stvari.

Turistično društvo v Loški dolini si veliko prizadeva, da bi čim bolj poskrbelo za ugodno počutje številnih gostov. Kakor nam je povedal tovariš Alojz Tomec, tajnik društva in star turistični delavec ter propagator turizma, pa so najbrž naredili še preveč reklame. Ne le, da so založili skupaj 13 vrst raznih razglednic (od tega 6, ki prikazujejo

lepote Križne jame), da je njihov član France Mlakar pripravil 150 barvnih diapozitivov, ki jih predvajajo povsod, kadar in kjer se ponudi prilika itd. Zaradi učinkovite ter živahne propagandne dejavnosti, bi se namreč utegnili dogoditi, da bi turisti, ki so iz dneva v dan bolj zahtevni, pričakovali preveč. Še predobro pa vemo, da v Loški dolini ni dovolj gostišč in prenočišč, da so ceste skoraj obupne. To pa so problemi, ki presegajo možnosti Turističnega društva in terjajo bolj učinkovito sodelovanje tudi drugih organov ter organizacij.

Se je čas, da prizadeti razmislijo tudi o teh pobudah!

GM

Pridobivanje tujskih sob

Akcija pridobivanja tujskih sob se uspešno nadaljuje. Turistična zveza Cerknica je doslej izdala potrdila za najem turističnega kredita 39 občanom v znesku 29 milijonov starih dinarjev. Zanimanje za najemanje turističnih kreditov pa je zadnje čase precej naraslo ter pričakujejo, da se bo število občanov, ki bi najeli kredit kmalu podvojilo. S to akcijo smo v občini pridobili 54 tujskih sob s 116 posteljami. Mnogo občanov pa je uredilo turistične sobe iz lastnih sredstev in računamo, da bo do konca leta na razpolago približno 300 postelj v zasebnem in 130 postelj v družbenem sektorju.

Za primerjavo naj navedemo podatek, da smo imeli predlanskim le 18 postelj v zasebnem in 80 postelj v družbenem sektorju.

M.

Eden naših najlepših gradov — grad Snežnik žal še ni odprt za javnost

Problemi še niso rešeni

Na zadnji seji turističnega društva Loška dolina je bilo veliko govora o vse večjem obisku tujih turistov. Iz leta v leto prihaja vedno več turistov v našo dolino, da si ogleda naše lepote, ki so še za tujce neznane, saj smo premalo storili, da bi postale znane. Grad Snežnik, sam Snežnik, Križna jama, izvir Obrha in še vrsta drugih znamenitosti so za nas skrite rezerve, za tujce pa neznane lepote. Če bi se pa boljše izrazil, bi lahko rekel, da so to bi-

seri Loške doline, ki bi lahko zasloveli po svoji lepoti ne samo pri nas, temveč po vsem svetu.

Z večjim razumevanjem občin-ske, pa tudi republiške turistične zveze, bi se dalo marsikaj storiti za boljše ureditev in večjo propagando naših skritih lepote.

Veliko govora na sestanku je bilo tudi o izgledu naših vasi po dolini. TD je storilo veliko, da bi se zunanji videz vasi izboljšal in olepšal, toda glavna naloga leži na samih prebivalcih Loške doline. Moramo priznati, da je bilo že veliko storjenega. Posebno moramo pohvaliti privatne lastnike hiš, ki kar tekmujejo, čigava hiša in njena okolica bo lepša. Toda delovne organizacije, lahko rečem, se ne brigajo dosti za svojo okolico.

Posebno vprašanje je odvažanje odpadnega materiala, tako pri podjetjih, kot tudi pri privatnikih. Če pogledamo na splošno, ljudje menijo: »Samo, da ni pri moji hiši« in marsikateri vrže svoj odpadni material blizu sosed ali pa pelje izven vasi in ne pogleda, kam ga strese. Toda vemo, da grede turisti predvsem v naravo, to je v okolico vasi, kjer pa zdaj morajo zelo paziti, da se

ne vsedejo na kakšno konzervno škatlo, steklo ali podobno. Drugo veliko vprašanje pa je pomanjkanje mladega kadra v turističnih društvih. Sklenili so, da bo treba stopiti v stik z mladinsko Počitniško zvezo, saj je njena naloga, da vzgaja mladino v tem duhu.

Še in še je takih problemov, s katerimi pa se boste lahko seznanili v člankih v naslednjih številkah našega glasila.

RuM

Znameniti veliki naravni most je mikaven za vsakega ljubitelja narave

—el.

Predstavljamo vam športnike

MED SVETOVNO ELITO

Med vrhunske športnike v naši občini sodi prav gotovo Leon Grom, dolgoletni državni reprezentant v kegljanju. Da bi seznanili bralce z njegovo kegljaško kariero in delom Kegljškega kluba BREST, objavljamo razgovor z njim, saj smo prepričani, da bodo bralce zanimali njegovi odgovori.

Kdaj ste prvič vzeli v roke kegljaško kroglo in kje ste se navdušili za ta šport?

Leta 1939 sem začel kot postavljač kegljev pri tedanjem Kegljškem klubu Rakek, redno pa sem začel vaditi po vojni.

Kaj je bil vaš prvi večji uspeh? Prvi večji uspeh sem dosegel leta 1957, ko sem osvojil naslov okrajnega prvaka v Ljubljani.

Kako dolgo ste že član jugoslovanske državne reprezentance?

Vse od leta 1957. V katerih državah ste že vse nastopali?

Skoraj v vseh evropskih. Kje ste v tujini dosegli največji uspeh?

Osvojitev ekipnega svetovnega prvenstva leta 1957. na Dunaju in leta 1959 v Bautznu v Vzhodni Nemčiji. Poleg tega pa še 4. mesto na evropskem prvenstvu pri posameznikih 1964. v Budimpešti.

Kaj štejete za vaš največji uspeh doslej?

Dvakratno osvojitev državnega prvenstva (1961 in 1962) in pa seveda, kakor sem že omenil, četrto mesto na evropskem prvenstvu.

Najboljši rezultat?

Na izbirnih tekmah za državno reprezentanco v Zagrebu sem porl 1011 kegljev. Uradno priznani svetovni rekord pa je 986 kegljev.

S katerega tekmovanja ste odnesli najlepše spomine?

Vsekakor s svetovnega prvenstva v Bautznu. Razglasitev rezultatov in podelitev nagrad je bila zvečer na velikem mestnem trgu, ki je bil bogato razsvetljen in okrašen. Zanimivo je, da si je ta ceremonial ogledalo čez 30 tisoč ljudi.

Je pred vami kakšno večje tekmovanje?

Letos bo v Bukarešti svetovno prvenstvo in sedaj sem začel s pripravi, kajti junij ni več daleč in ne bi rad izpadel iz reprezentance.

Kegljški klub »Brest« se je pred dvema leti plasiral v slovensko ligo. Letošnja tekmovalna sezona pa se je končala pred dobrim mesecem. Kako ocenjujete letošnjo uvrstitev?

Letos smo pristali na devetem mestu, lani pa smo bili enajsti. Napredek je viden, vendar bi bili lahko sedmi glede na rezultat, ki bi si tudi pridobili pravico sodelovanja na državnem prvenstvu, smo ga dosegli v Mariboru. S tem

Kaj bi bilo po vašem mnenju potrebno, da bi dosegli še boljše rezultate?

Glavni vzrok, da ni večjega napredka je to, ker ni masovnosti. Posledica tega pa je, da ni za vstop v ekipo prave konkurence. Igralci ne trenirajo redno, ker vedo, da bodo kljub temu nastopili, ker enakovrednega nadomestila za njih ni.

Kakšni so načrti za naprej? Radi bi, da bi postalo kegljanje množičen šport in se bomo za to tudi prizadevali. Doma bomo morali prirediti čim več kvalitetnih tekmovanj in se tudi udeleževati raznih srečanj na drugih kegljiščih. Želja nas vseh pa je, da bi se prihodnje leto prebili v državno prvenstvo.

PRAZNOVANJE DNEVA MLADOSTI

Letošnje praznovanje 25. maja, DNEVA MLADOSTI bo še posebno slavnostno. Dan mladosti ni samo praznik mladine, temveč je postal praznik vseh naših ljudi.

Letošnje praznovanje dneva mladosti je povezano s posebnimi dogodki — 25. obletnico revolucije jugoslovanskih narodov, 25. obletnico ustanovitve naše armade in 20. obletnico prve mladinske delovne akcije po osvoboditvi gradnje proge Brčko—Banovići.

Pri občinskem komiteju Zveze mladine v Cerknici je bila ustanovljena komisija, ki naj bi poskrbela, da bi tudi v naši občini dostojno proslavili ta praznik. Komisija je že začela z delom in dogovorili so se, da bo na sam dan mladosti v Starem trgu, v organizaciji osnovne šole, atletsko tekmovanje med ekipami osnovnih šol. Poleg tega pa bo tudi tekmovanje v krosu za mladinke in mladince. V Grahovem bo tekmovanje med osnovnošolskimi ekipami v igri »med dvema ognjem«.

TVD Partizan Rakek pa bo priredil v nedeljo 22. maja telovadno akademijo.

TRIUMF CERKNICE

V soboto 16. 4. 1966 je dvorana TVD Partizana kar bučala od navijanja ob košarkarskih tekmah. To soboto so se v prijateljskih tekmah pomerile ekipe osnovnih šol Stari trg, Cerknica in Rakek ter članske ekipe Starega trga in Rakeka.

Na turnirju osnovnih šol je zmagala ekipa Cerknice, ki je z zbrano obrambo uspešno premagala oba nasprotnika z rezultatom Cerknica : Stari trg 27:19 in Cerknica : Rakek 46:26.

Precej je razočarala ekipa osnovne šole Stari trg, ki je sicer tehnično močnejša, toda zaradi dobre obrambe in predvsem zaradi velikosti svojih nasprotnikov ni uspela. Toda v drugi tekmi se Rakovčani niso mogli upirati razigranim Starotržanom, saj so izgubili z rezultatom 43:17. Na vseh tekmah se je pokazalo, da so to mladi, sicer še nerutinizirani igralci, ki pa imajo najboljše pogoje, da se lahko vzgojijo v odlične košarkaše. Potrebna je samo dobra vzgoja.

V tekmi članov pa so Rakovčani, okrepljeni z igralci iz Postojne, prepričljivo zmagali z rezultatom 116:88. Čeprav je ekipa Starega trga mlada, se je močno upirala tehnično boljšim igralcem rakovške ekipe.

RuM

POZOR! POZOR!

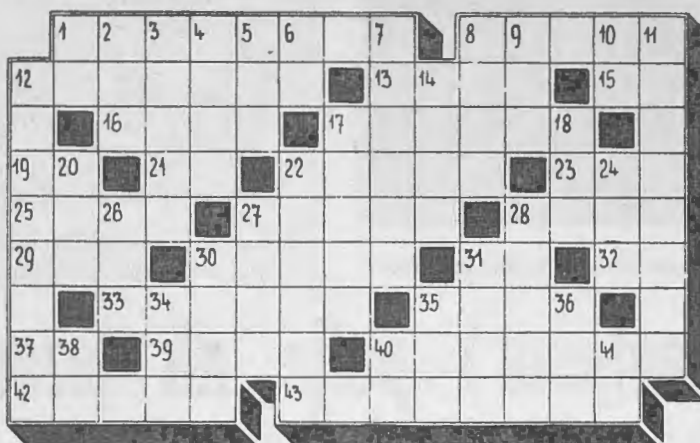
Napeljujem instalacije centralne kurjave in vodovoda kvalitetno in po zmernih cenah. — Trenutno delam v Cerknici.

Maček Stane,
Lampetova 13
Ljubljana

NAGRADNA KRIŽANKA

Izmed pravih rešitev bo žreb izbral tri nagrajence, ki bodo prejeli nagrade po 50, 30, oziroma 10 N. dinarjev.

Za žrebanje pridejo v poštev vse tiste rešitve, ki bodo prispele v uredništvo Glasu Notranjske najkasneje do 20. maja 1966 do 12. ure.

Vodoravno: 1. drugo ime za dodatek, ki ga mesar prida k mesu, 8. nasprotje od poraza, 12. in 13. Prvi maj, 15. okrajšava za opombo, 16. spoj, 17. tlaka, davek v delu, 19. oziralni zaimsek, 21. osebni zaimsek, 22. um, 23. kradljivec, 25. riževno žganje, 27. rudarski kraj v Istri blizu Raše, 28. domače moško ime, 29. izrastek na glavi, 30. vrsta solate, 31. solmizacijska nota, tudi italijanski spolnik, 32. ameriška kratica za »vse v redu«, 33. predstojnik pravoslavne samostana, 35. priimek angleškega filmskega junaka — agenta (James), 37. začetnici priimka in imena slov. pisatelja (»Podobe iz sanj«), 39. koralni otok, 40. poveljnik oddelka bojnih ladij, 42. naznanilo, sporočilo, 43. zdravnik za očesne bolezni (množ.)

Navpično: 1. sosednja soglasnika, 2. etiopski knez, 3. slovensko moško ime, 4. mesto v Dalmaciji, važno železniško križišče, 5. podoba, 6. okrajšan podr. veznik, 7. priimek slov. komponista zabavne in filmske glasbe (Bojan), 8. poljska denarna enota, 9. šahovski izraz, 10. šahu podobna igra, 11. lekarnar, 12. vrsta šumeče osvežilne pijače, 14. dragocen les, 17. judovski verski učitelj, 18. oče, 20. rimska boginja jeze, 22. naprava za reševanje iz poškodovanih letal, 24. srbsko moško ime, 26. igralna karta (množ.), 27. znamka motokrevel, ki jih izdeluje tovarna TOMOS za pogon čolnov, 28. trgovsko podjetje v naši občini, tudi ime gore, 30. naglavno pokrivalo, 31. prelomi, razpoke, 34. stopinje v snegu, 35. bolečina, 36. kratica za naziv znanega praška proti mrčesu, 38. deseta in trindvajseta črka abecede, 40. avtomobilska oznaka za Kumanovo.

Delavske športne igre 1966

Kakor vsako leto, tudi letoš organizira LTK Brest tradicionalno prvomajске delavske igre. Pričetek tekmovanja bo v nedeljo 1. maja ob 8.30 uri pred Tovarno pohaštva v Cerknici.

Ekipa delovnih kolektivov, telesnovzgojnih organizacij in šol se bodo pomerile v odbojki, namiznem tenisu, kegljanju, streljanju z zračno puško, balinanju, šahu in košarki.

Posamezniki pa se bodo lahko izkazali v ocenjevalni vojni z avtomobil, motornimi kolesi in mopedi ter v hitrostni vojni s kolesi. Najboljšim ekipam in posameznikom bodo podeljeni pomeni.

ŠTAFETA MLADOSTI

Letos bo krenila I. republiška štafeta iz Starega trga dne 15. maja ob 8.30 uri. Pot bo nadaljevala preko Nove vasi, kamor bo prispela ob 9.15, preko Sodražice, Velikih Lašč in Sevnice do Laškega.

ZAGORJE : RAKEK 9:0

Zagorje, 3. aprila. Domači nogometaši so v prvi tekmi katastrofalno porazili moštvo Rakeka, ki ni nastopilo kompletno, posledica tega pa je visok rezultat.

kali, plakete in denarne nagrade.

Še nekaj misli o tej prireditvi. Kot edina tovrstna tradicionalna prireditev zasluži vso pohvalo. Običajno pa so tekmovanja prireditve, kjer udeleženci prikažejo svoje sposobnosti in kvalitete, kot rezultat kontinuiranega športnega udejstvovanja skozi vse leto. To pa pri teh igrah ni primer in ljudje prihajajo na tekmovanje telesno neprimerno, kar ima lahko zanje škodljive posledice. Zato bi bilo zaželeno, da bi bile te igre odraz stalne dejavnosti na športnem področju in da ne bi bile, tako kot so sedaj, same sebi namen.

Peter Kovšca

RAKEK : RUDAR B (Tr) 0:2

Rakek, 10. aprila. Domače moštvo je doživelo poraz na lastnem igrišču, čeprav rezultat ni realen. Domačini so imeli vrsto lepih priložnosti, toda niso imeli strelca, ki bi te priložnosti realiziral.

Peter Kovšca

TVD Partizan v Novi vasi bo tudi letoš pripravil več slavnostnih akademij in drugih javnih manifestacij svojega dela — prvič že za 1. maj.

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam »GLAS NOTRANJSKE«, ki mi ga pošiljajte na naslov:

Letno naročnino 6 N. din (600 S. din) — za tujino 10 N. din (1000 S. din) bom poravnal po pošti ali osebno na upravi lista.

(datum) (podpis)
Tukaj izreži in nalepi na dopisnico ter pošlji na naslov: »GLAS NOTRANJSKE«, Občinski odbor SZDL, Cerknica

Obveščevalec

KINO

DOM JLA VELIKE BLOKE

1. 5. Na svoji zemlji, slovenski; 4. 5. Živeti po svoje, franc.; 8. 5. Milijonarka, amer.; 11. 5. Narodni poslanec, jugoslov.; 15. 5. Nezdružljivi, angl.; 18. 5. Nikoli ne popuščaj, angl.; 22. 5. Veseli klub mladih, angl. barvni; 25. 5. Pod istim nebom, jugoslov.; 29. 5. Nisem Casanova, nemški barvni. Predstave v nedeljo ob 18. in 19.30 uri, v sredo ob 20. uri.

KINO CERKNICA

Spored za maj 1966

1. 5. »Na mesto, državljani Pokorni«, jugoslov. ob 18. in 19. uri; 2. 5. »Na ženske bom mislil jaz«, amer. ob 18. in 20. uri; 3. 5. »Rudeče baretke«, poljski, ob 18. in 20. uri; 5. 5. »Prezir«, franc., ob 20. uri; 7. 5. »Marylin Monroe«, amer., ob 20. uri; 8. 5. »Komončerasi«, amer., ob 18. in 20. uri; 9. 5. »Tri«, jugoslov., ob 18. in 20. uri; 12. 5. »Nikletina Bursac«, jugoslov., ob 20. uri; 14. 5. »Deževna nedelja«, madžarski, ob 20. uri; 15. 5. »Hat«, amer., ob 18. in 20. uri; 19. 5. »Osem in pol«, italij., ob 20. uri; 21. 5. »Potovanje okrog sveta«, jugoslov., ob 20. uri; 22. 5. »Winetou II. del«, nemški, ob 18. in 20. uri; 26. 5. »Lani v Marienbadu«, franc., ob 20. uri; 28. 5. »Slavne ljubezni«, franc., ob 20. uri; 29. 5. »Gospodar Havajev«, amer., ob 18. in 20. uri.

STARI TRG

Spored filmov za maj 1966

»Ne drezaj v srečo«, jugoslov., 4. 5.; »Velicastnih sedem«, amer. barvni, 7. in 8. 5.; »Neznanka«, egiptovski, 11. 5.; »Madam Sanžen«, italij.-franc. barvni, 14. in 15. 5.; »Alarm na jazu«, franc. krim., 18. 5.; »Sladka ptica mladosti«, amer. barvni, 21. in 22. 5.; »Sneguljčica in 7 škrtov«, italij., 5. 5.; »Rimske device«, francoski barvni, 28. in 29. 5.

Predvajanje vsako sredo in soboto ob 20. uri, v nedeljo ob 15. in 20. uri.

MALI OGLASI

Male oglase za objavo v »Glasu Notranjske« pošiljajte na upravo našega lista na naslov — Občinski odbor SZDL Cerknica. Cena ne glede na število besed 300 starih ali 3 N. dinarjev.

V najem vzamem ali kupim dobro ohranjeno prazno kmečko hišo v Loški dolini ali blizu Cerknice. Ponudbe pod šifro »Poletje 66«.

Sobo išče pošteno dekle. Ponudbe pod »Poštena«.

Izjubljeno aktivko na cesti Cerknica—Rakov Škocjan vrnite na upravo »Glasa Notranjske«.

glas NOTRANJSKE

GLASNO SLOV. OBČINSKI CERKNICA

Izhaja mesečno — Izdaja Občinski odbor SZDL Cerknica — Urejuje uredniški odbor, ki ga sestavljajo: Slavko Berglez, Danilo Mlinar, Janez Logar, Mihael Mišič, Srečo Lončar, Janez Obreza, Milan Strle, Peter Kovšca, Slavko Tornič, Štefan Bogovčič, ing. Božidar Rajčević, Slave Kočevar, Stan-ko Janež, Srečo Krašovec, Milan Govekar in Milan Živkovič — Glavni in odgovorni urednik: Danimir Mazi — Tehnični urednik: Danilo Domanj-ko (»Delavska enotnost«) — Naslov uredništva in uprave: »Glas Notranjske«, Obč. odbor SZDL Cerknica — Ziro račun: NB Rakek, 5051-678-108 — Letna naročnina je 6 N. Din (600 starih dinarjev), posamezni iz-vođ 50 par (50 starih din) — Tiska tiskarna Učnih delavnic Zavoda za slušno in govorno prizadete v Ljubljani

Leon Grom na svetovnem prvenstvu v Budimpešti lani